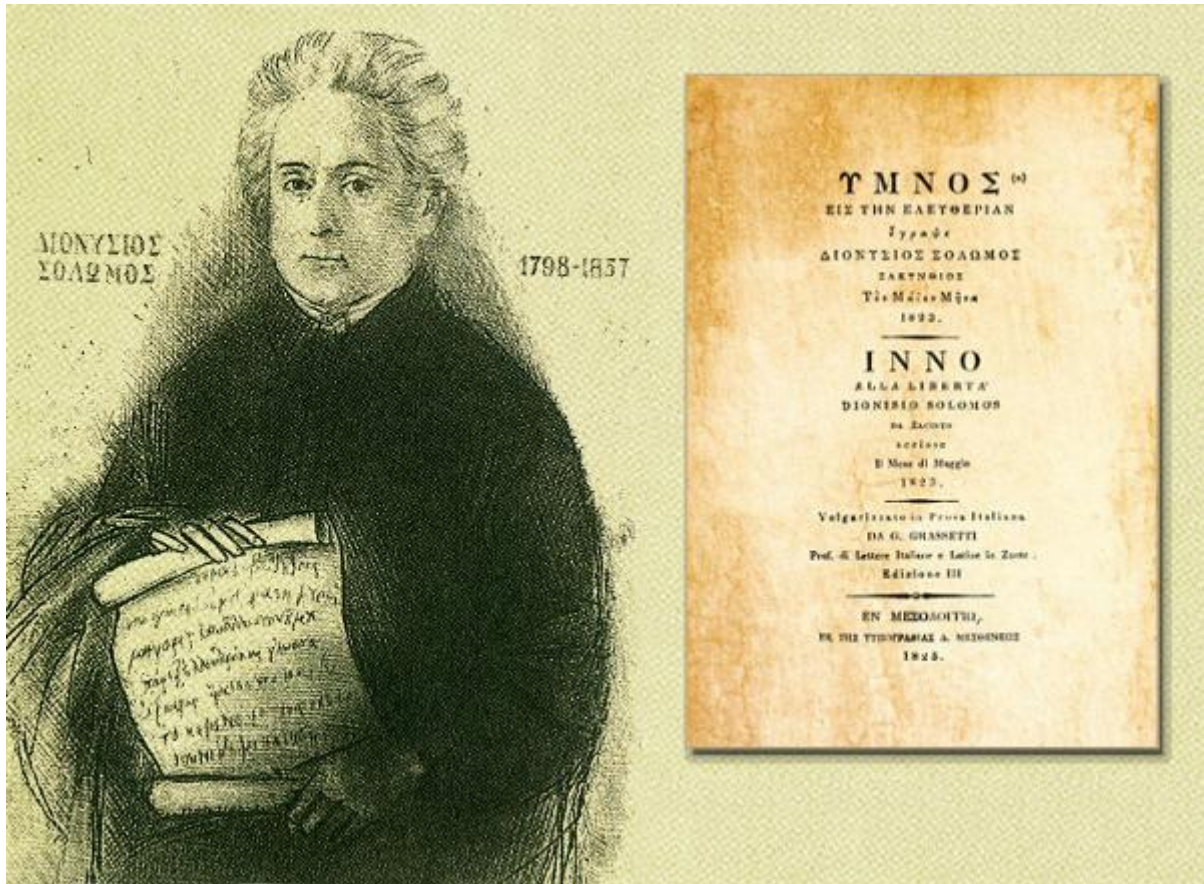
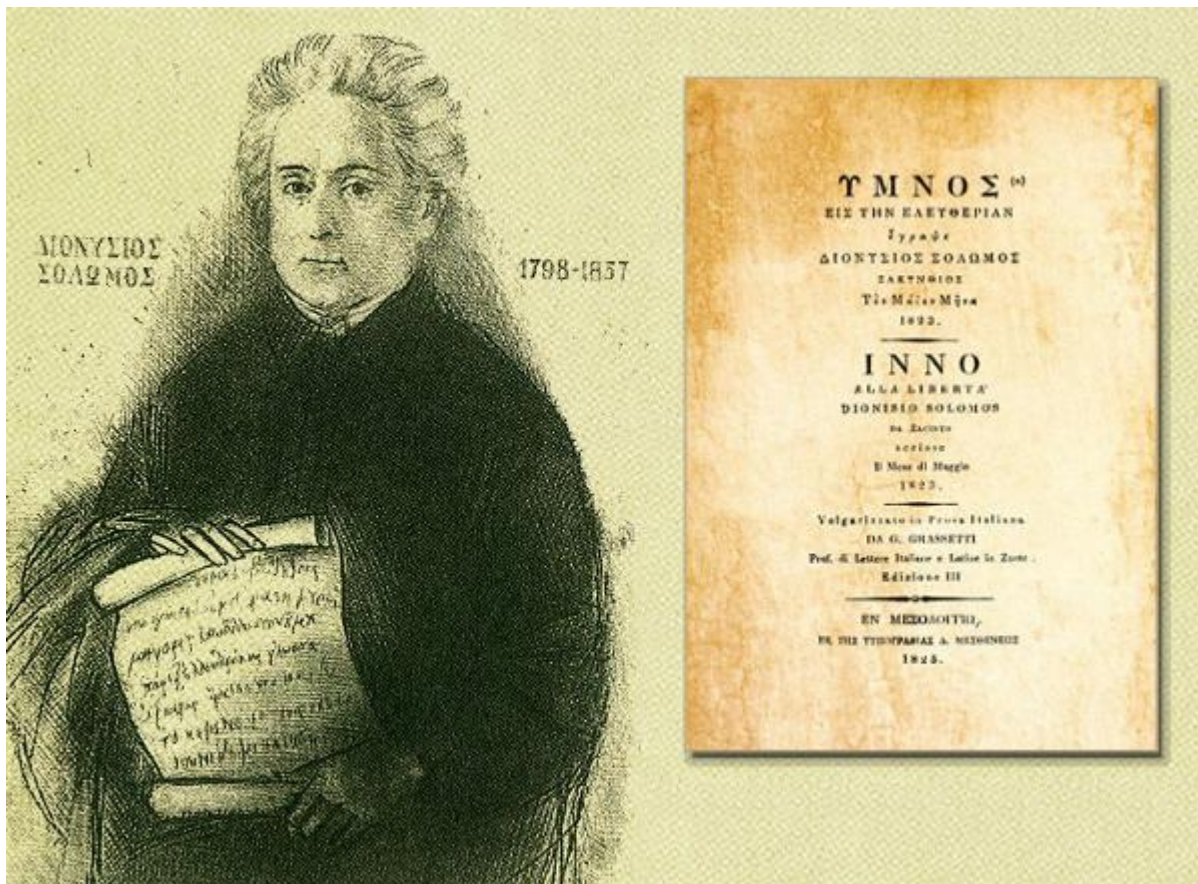

Διακοσίων ετών ο Ύμνος στην Ελευθερία

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα / Λογοτεχνία (ποίηση & πεζογραφία)

Το 2023 ονομάσθηκε «Λογοτεχνικό Έτος Άλκης Ζέη», με την ευκαιρία των εκατό ετών από την γέννηση της εν λόγω συγγραφέως (1923-2020). Φέτος ο Ελληνισμός εορτάζει μια σημαντική επέτειο, τα διακόσια χρόνια από τη σύνθεση του Εθνικού μας Ύμνου από τον μεγάλο ποιητή μας Διονύσιο Σολωμό.

Στο λόφο του Στράνη, στη Ζάκυνθο, ο 23ετής μόλις ετών μεγαλοφυής Ποιητής, μέσα σε ένα μήνα, τον Μάιο του 1823, συνθέτει τον Ύμνο με τον οποίο «δίδει όχι μόνο τον λυρικό του ενθουσιασμό, τα κυριώτερα στάδια της Επανάστασεως κατά τα δύο πρώτα έτη, κατά ξηρά και κατά θάλασσα, την εκπολιόρρηση της Τριπολιτσάς... την πολιορκίαν του Μεσολογγίου..., την θανάτωσιν του Πατριάρχου, τον κοινόν αγώνα της Ελλάδος - Ελευθερίας και της Θρησκείας, αλλά και νουθετεί τους μαχομένους Έλληνας κατά της επαράτου Διχονοίας», όπως γράφει ο αείμνηστος καθηγητής Ν.Β. Τωμαδάκης στο βιβλίο «Σολωμού Άπαντα» (Εκδ. Γρηγόρη).

Ο Διονύσιος Σολωμός στον «Ύμνο εις την Ελευθερίαν» είναι ο πρώτος που τονίζει τη συνέχεια του Ελληνισμού, από τους αρχαίους χρόνους έως τις ημέρες του, πριν από τους ιστορικούς Ζαμπέλιο και Παπαρρηγόπουλο.

Σημειώνει ότι «εκφωνεί φιλελεύθερα τραγούδια σαν τον Πίνδαρο».

Επικαλείται τους τριακόσιους του Λεωνίδα και τονίζει στον 78ο στίχο: «Ω τρακόσιοι! Σηκωθήτε και ξανάλθετε σ' εμάς. Τα παιδιά σας θέλ' ιδήτε πόσο μοιάζουνε με σας». Ο Τωμαδάκης στο ίδιο βιβλίο του γράφει σχετικά: «Αυτή η στροφή για τους τριακόσιους του Λεωνίδα περνά πέραν από την ποίησιν και εγγίζει την αλήθειαν της Ιστορίας, επικυρώνει την συνέχειαν του Ελληνισμού από

την αρχαιότητα μέχρι της Επανάστασης, γεγονός το οποίον ακόμη δεν είχε τότε αναγνωρισθή από τους Ευρωπαίους και από τους ιστορικούς, οι οποίοι ενόμιζον ότι με την πτώσιν της Ελλάδος υπό τους Ρωμαίους (146 π.Χ) υπετάγη και εχάθη ο Ελληνισμός».

Οι Έλληνες στη συνέχεια της ιστορικής πορείας τους, γράφει ο Σολωμός, αγκαλιάζουν τον Ιησού Χριστού, ως Λυτρωτή και συμπαραστάτη τους. Γράφει στον 98ο στίχο: «Με φωνή που καταπείθει προχωρώντας ομιλείς, σήμερ' άπιστοι εγεννήθη, ναι του κόσμου ο Λυτρωτής». Θυμωμένος από τη βαρβαρότητα των Τούρκων στην Κωνσταντινούπολη γράφει στους στίχους 113 και 114: «Και εκεί πού 'ναι η Αγία Σοφία, μες' τους λόφους τους επτά, όλα τ' άψυχα κορμιά, βραχοσύντριφτα, γυμνά, σωριασμένα να τα σπρώξη η κατάρα του Θεού κι' από κει να τα μαζώξη ο αδελφός του φεγγαριού» (Σημ. γρ. Ο ποιητής εννοεί τον Σουλτάνο).

Αφού αναφέρει τα «περασμένα μεγαλεία» και την μακροχρόνια σκλαβιά σημειώνει την εθνεγερτική «πολεμόκραχτη φωνή του Ρήγα» και την θυσία του Πατριάρχη Γρηγορίου Ε' με την έναρξη της Επανάστασης. Γράφει στον 135ο

στίχο: «Όλοι κλαύστε! Αποθαμένος ο αρχηγός της Εκκλησίας κλαύστε, κλαύστε, κρεμασμένος ωσάν νά τανε φονιάς»... Για τον Ρήγα και τον Σολωμό ο Λίνος Πολίτης σημειώνει πως αν ο πρώτος οραματίζεται και προγραμματίζει την Ανάσταση του Γένους, ο δεύτερος ψάλλει και υμνεί την πραγματοποίησή της. (Λίνου Πολίτη «Γύρω στο Σολωμό», 1958, σ. 116).

Ένας από τους ποιητές μας που θαύμαζε το ταλέντο και τη σκέψη του Σολωμού ήταν ο Γιώργος Σαραντάρης (1908-1941). Σε σκέψη του που δημοσιεύθηκε για πρώτη φορά από τον γράφοντα ο Σαραντάρης μας καλεί «να ακολουθήσουμε το Σολωμό στα ζωντανά του στοιχεία όπου να βρούμε πως το πνεύμα του κάνει ένα με το λεγόμενο ελληνικό πνεύμα και πως το τελευταίο δεν είναι μία χίμαιρα, εφόσον δεν είναι χίμαιρα η αισθητική αξία της σολωμικής ποίησης». (Γ.Ν. Παπαθανασόπουλου «Γιώργος Σαραντάρης ο άνθρωπος, ο ποιητής, ο διανοούμενος» Εκδ. Έκπληξη, 2011, σελ. 182).

Επίσης σε κριτική του για το έργο του Αναστασίου Δρίβα ο ίδιος ο Σαραντάρης σημειώνει: «Δεν μπορείς να νιώσεις την πνοή της σολωμικής ποίησης αν δεν νιώσεις ταυτόχρονα τι σημαίνει για τον Έλληνα το Μεσολόγγι» (Αυτ. σελ. 183).

Ο εθνικός μας ύμνος είχε περιπέτεια έως ότου καθιερωθεί και, κατά μία εκδοχή, ακόμη δεν έχει αποκτήσει τυπική αναγνώριση... Ο βαυαρός πρώτος βασιλιάς των Ελλήνων Όθωνας καθιέρωσε ως εθνικό ύμνο τον της πατρίδας του, που ήταν πανομοιότυπος με τον ... αγγλικό («God save the King»).

Με την έλευση του Γεωργίου του Α΄, το 1863, και την Ένωση της Επτανήσου με την ελεύθερη Ελλάδα ο Υπουργός των Ναυτικών Δ. Μπουντούρης, στις 4 Αυγούστου 1865, απευθύνει έγγραφο στο Υπουργείο των Εξωτερικών, με το οποίο ζητεί να καθιερωθεί ως «επίσημον Εθνικόν άσμα» ο Ύμνος στην Ελευθερία του Διον. Σολωμού, σε μουσική Νικολάου Μαντζάρου. Ο Ύμνος ψάλλεται έκτοτε ντε φάκτο δια της επικρατήσεως της εθνικής συνειδήσεως, χωρίς να υπάρχει νομική ρύθμιση με βασιλικό ή προεδρικό διάταγμα, όπως, με επιφύλαξη πάντως, διατείνεται ο Γεώργιος Λαγανάς στη σχετική ενδιαφέρουσα μελέτη του (Εκδ. του Φοίνικα). Αν επί 160 χρόνια δεν έχει καθιερωθεί τυπικά και επίσημα ο εθνικός μας ύμνος πιθανότατα να είναι παγκόσμια πρωτοτυπία, όμως ταυτόχρονα δείχνει την διαχρονική πίστη του λαού μας στον Εθνικό μας Ύμνο και σε ό, τι Αυτός συμβολίζει και εκφράζει...-

Πηγή: antlibaro.gr